

Entrevistes en el marc de la redacció del Pla d'Acció: "Mar en valor"

Entrevista amb responsables de formació professional i ocupacional. Participen:

Fernando Calderón – Responsable del Servei d'Ocupació a l'Ajuntament de Mataró

Magda Palenzuela – Responsable de la Secció de Formació al Servei d'Ocupació

Pepa Llobet – Cap de Secció de Programes Educatius

Carles Pelegay – Formador cursos de manteniment i reparació d'embarcacions pel Servei d'Ocupació de l'Ajuntament

Direcció de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Mataró - 21 de març de 2018

La indústria vinculada a la nàutica és un sector petit a Catalunya. Tot i això, existeixen oportunitats de negoci i de treball que avui no s'exploten o cobreixen, moltes vegades per desconeixement o per falta d'identificació amb el sector. L'anglès és moltes vegades un requisit per treballar en el sector que els candidats no dominen.

Sobre les activitats de formació

- A l'Institut Miquel Biada s'imparteixen cicles formatius en manteniment de vaixells d'esbarjo i des del servei de promoció econòmica de l'Ajuntament de Mataró es fa formació professional en l'àmbit, també, del manteniment intern i extern de vaixells d'esbarjo.
- L'Institut Miquel Biada ofereix el cicle formatiu de grau mitjà en manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris. El curs, de dos anys lectius, s'imparteix des de fa 5 anys, i compta entre 25 i 30 estudiants per curs. El cicle sorgeix de la voluntat de Mataró de fomentar el mar entre la ciutadania i donada la disponibilitat de professors a l'institut amb coneixements de mecànica aplicables a la nàutica. La part formativa es fa al mateix institut i part de les pràctiques tenen lloc al port de Mataró.
- Els estudiants de cursos vinculats a la nàutica solen tenir un nivell acadèmic mitjà o baix, i sovint els falta domini de llengües estrangeres. L'anglès avui és important, sobretot per a accedir a llocs de treball més ben remunerats. Cada vegada més, els vaixells són propietat de clients internacionals, sobretot a partir d'una determinada dimensió.
- Des de l'institut, també s'ofereixen cursos de socorrisme i salvament marítim (160 hores). Es tracta d'un curs lligat a l'ensenyament d'esports. Es podrien explorar les potencialitats de fer un cicle de busseig.
- El servei d'ocupació de l'Ajuntament de Mataró ofereix cursos de certificació professional d'operacions auxiliars de manteniment d'elements estructurals i de recobriment de superfícies d'embarcacions esportives i d'esbarjo (fusta, fibra i pintura) i d'operacions auxiliars de manteniment de sistemes i equips d'embarcacions esportives i d'esbarjo

(veles, xarxes, motors). Es tracta de cursos de 200 a 300 hores (uns 3 mesos), que combinen la formació teòrica i pràctica. Les pràctiques es realitzen al mateix port de Mataró i sobre vaixells reals.

- En el seu moment, també, el servei d'ocupació de l'Ajuntament de Mataró va oferir cursos de formació per treballar en creuers i administració portuària.

Sobre la indústria nàutica actual i el mercat de treball

- El sector nàutic és un sector petit i hi ha una tradició nàutica escassa entre la societat catalana. La societat catalana té poca tradició marinera, ni d'esbarjo vinculada al mar. La construcció de vaixells és tan sols de milers cada any.
- La inserció laboral dels estudiants de FP és malauradament relativament petita. Existeixen poques oportunitats en el sector de la nàutica, i un nombre important dels estudiants acaben en tallers de mecànica per a cotxes o motos. La inserció laboral dels estudiants de formació ocupacionals és en canvi bastant alta, entre el 70% i el 80%, en general en petites empreses de la comarca.
- L'ocupació de la nàutica es troba caracteritzada per una alta estacionalitat. L'activitat es sol concentrar al voltant de 3 mesos de treball abans i després de l'estiu. Les possibilitats d'emprendre i organitzar negocis propis són menors en la nàutica que en altres especialitats com la mecànica de cotxes o de motos, perquè les inversions necessàries són majors i perquè no és fàcil avui trobar espais adequats per a desenvolupar aquestes activitats.

Noves oportunitats per activitats econòmiques blaves

- Recentment comença a observar-se un fenomen nou en el qual, les dàrsenes de fabricació de noves embarcacions, sovint al nord d'Europa, estan realitzant les entregues als clients en ports catalans, a Mataró, a Badalona. L'armador proposa i el client escull port. Aquesta activitat té valor afegit perquè prèviament a l'entrega, cal realitzar muntatge i assemblatge de components, i realitzar reparacions o ajustos que puguin identificar-se en la fase de control de qualitat final. Mataró té bones característiques per ser un d'aquests ports.
- El port de Mataró té potencialitats per rebre empreses nàutiques i dedicar-se al repair&refit. El port es troba ben gestionat i les tarifes dels amarradors tenen bon preu. Manca la seva dinamització per tenir més empreses i aprofitar-ne els espais buits. Fer campanya per donar a conèixer que a Catalunya el turista estranger, especialment dels punts on es pot reparar vaixells, seria interessant. Mataró podria ser una bona base per aquest tipus d'activitats.

Percepció social de la nàutica

- La societat catalana no està vinculada a activitats nàutiques. Ha viscut al costa del mar, però tret dels pescadors, no té una identificació marítima. L'obertura de les ciutats al mar és molt recent encara. A Mataró encara no s'ha donat.
- A França hi ha una cultura del mar molt més important que aquí. És més fàcil llogar una embarcació, es requereixen menors requisits per a pilotar-ne una. Els ports de França tenen rampes gratuïtes per baixar i pujar embarcacions i fer activitats al mar, cosa que

permet a la ciutadania, i especialment als joves, a accedir a la pràctica de la nàutica. A Catalunya el cost per fer servir una rampa d'un port es troba al voltant de 60€, massa cara per a la pràctica de l'esport de forma regular, i menys entre el jovent.

- Actualment no hi ha activitats extraescolars regulars vinculades al mar. Només s'ha realitzat algunes iniciatives de "tast de mar". La pràctica d'activitats nàutiques entre els joves de Mataró podria reforçar el vincle de la ciutat amb el mar a mig termini.
- En els darrers anys, s'han fet alguns projectes per vincular la població de Mataró al mar en major mesura. El projecte "Esport+feina" va permetre organitzar formació de tècnics especialitzats en esports i activitats marítimes (CIATE+vela+socorrisme), activitats per a persones amb discapacitat i activitats de "tastets de vela".

Referents

- L'Ametlla de Mar és referent en temes de formació nàutica. Estan especialitzats en activitats vinculades a la pesca.
- Gdansk a Polònia, referent de reconversió amb èxit d'un sector nàutic i marítim obsolet, amb una aposta per reconvertir drassanes de l'època soviètica en espais per a negocis vinculats al repair&refit de vaixells d'esbarjo.
- A Port Ginesta entrenava la selecció russa durant l'hivern. A Mataró podria haver-hi possibilitats per rebre alguna selecció olímpica per fer entrenaments esportius.